

موسسه خیریه حمایت از زنان و خانواده‌های آسیب‌پذیر استاد روزبه زنجان

فرح جمالی^۱، خاطره بهرامی^۱، نوشین جمالی^۲، عباسعلی زمانی^۳

۱- زنجان - خیابان خرمشهر - روبروی اداره دارایی - خیابان وحی - موسسه خیریه حمایت از زنان و خانواده‌های آسیب‌پذیر استاد روزبه

<http://www.roozbeh-charity.ir>; sf_jamali@yahoo.com

۲- زنجان - اراضی پایین کوه - میلاد ۱۰ - مدرسه‌ی ادیبان

۳- زنجان - بولوار دانشگاه زنجان - دانشگاه زنجان - دانشکده علوم - گروه علوم محیط زیست

خلاصه سخن این‌که:

موسسه خیریه حمایت از زنان و خانواده‌های آسیب‌پذیر استاد روزبه زنجان (موسسه خیریه روزبه)، در چهارم اردیبهشت سال ۱۳۷۸ با هدف حمایت و توانمندسازی زنان سرپرست خانوار و فرزندان آنان تاسیس گردیده است که از بدو تاسیس تاکنون بیش از ۵۰۰۰ زن سرپرست خانوار تحت پوشش برنامه‌های مهارت‌آموزی و توانمندسازی این موسسه بوده‌اند که گامی موثر در راستای مبارزه با فقر و آسیب‌های اجتماعی و شکستن زنجیره فقر در خانواده‌های زن سرپرست می‌باشد. آرمان ما مقابله با فقر و آسیب‌های اجتماعی و حرکت در مسیر توسعه اجتماعی است. تمرکز اصلی این موسسه در شهر زنجان است با این حال در سطح ملی نیز فعالیت دارد. خیریه روزبه با استفاده از دو ابزار مهارت‌آموزی و توانمندسازی (نه جمع‌آوری صدقه) تلاش می‌کند تا با افزایش اعتماد به نفس مددجویان و کارآیی آن‌ها، راهی نو در مسیر زندگی‌شان قرار دهد. تلاش در داشتن خانواده‌های توانمند سبب خواهد شد تا جامعه‌ای بدون فقر اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی شکل گیرد.

۱- آغاز سخن

سازمان‌های غیرانتفاعی زیادی در دنیا وجود دارند که در راستای منافع جمعی در حال فعالیت هستند. در این بین سازمان‌های خیریه نیز، بخشی از سازمان‌های غیرانتفاعی (یا مردم نهاد) هستند که برای منفعت عامه‌ی مردم تلاش و خدمت‌رسانی می‌کنند. شهروندانی که دغدغه‌ی اجتماعی مشترکی دارند هسته‌ی اصلی تشکیل موسسه‌های خیریه هستند. آن‌ها برای انجام مسولیت اجتماعی خود و بهبود وضعیت جامعه به‌طور داوطلبانه و بدون چشم‌داشت مادی کار می‌کنند و از هیچ تلاشی فروگذار نیستند. موسسه خیریه حمایت از زنان و خانواده‌های آسیب‌پذیر استاد روزبه زنجان (موسسه خیریه روزبه)، از جمله موسسه‌های خیریه است که با تلاش و پیگیری جمعی از شهروندان برای کاهش بخشی از چالش‌های جامعه‌ی ایران، در زنجان تشکیل شده است. زنان سرپرست خانوار جامعه‌ی هدف موسسه خیریه روزبه را تشکیل می‌دهد با این وجود هدف اصلی تشکیل خیریه روزبه، ارج نهادن به جایگاه خانواده و تلاش برای هر چه بهتر شدن وضعیت خانواده‌ها ضمن توجه بیشتر به دو عضو اصلی خانواده یعنی مادر و فرزند است. بازگرداندن عزت نفس و کرامت به خانواده‌ها با آموزش‌های اجتماعی، فرهنگی و کارآفرینی هدف تشکیل خیریه روزبه است. گفتنی است که برای رسیدن به هدف‌های انسان دوستانه و خیرخواهانه گام نخست کاهش آسیب‌های ناشی از فقر بوده و توجه به افراد کم برخوردار و محروم مد نظر است. استاد رضا روزبه یکی از شهروندان سرشناس زنجان نیز در روزگار خویش، تلاش برای بهبود وضعیت جامعه را هدف خود قرار داده بود و همین کوشش سبب ماندگاری و خوش‌نامی وی پس از گذشت نیم قرن از غروب زندگی جسمانی ایشان شد. به‌منظور استفاده از ردپای معنوی استاد روزبه و ادای وظیفه به این مقام ارجمند، نام روزبه برای این موسسه‌ی خیریه در نظر گرفته شد.

بهار سال هزار و سیصد و هفتاد و هشت بیش از یکسال بود که پایه‌گذاران روزبه برای تدوین اساسنامه این موسسه سخت و جدی تلاش می‌کردند. اساسنامه موسسه خیریه روزبه، روش نوینی را برای مبارزه با فقر و آسیب‌های اجتماعی مطرح می‌کرد که در نوع خود بی‌سابقه بود و باید به تصویب مجمع هیئت امنا و مراجع ذیربط می‌رسید. وقتی این مهم اتفاق افتاد و ثبت رسمی موسسه در چهارم اردیبهشت ماه ۱۳۷۸ انجام شد اراده‌ای برآمده از جان دغدغه‌مندان نیک اندیش، شکل گرفت تا نهال کوچک "روزبه" را آبیاری کند و به درخت تنومندی مبدل سازد که امروز بیش از پنج هزار زن سرپرست خانوار و محروم را در سایه سار خود به گونه‌ای پروراند که بی‌نیاز از کمک دیگران بوده زندگی آبرومند و مستقل خود را اداره کنند.

۱-۱ استاد رضا روزبه

استاد روزبه در سال ۱۳۰۰ هجری شمسی، مقارن با زادروز امام رضا(ع)، در خانواده‌ای باتقوا و نامدار و در شهر زنجان دیده به جهان گشود. کربلایی محمود خیاط، پدر بزرگوار استاد، او را رضا نام نهاد. تربیت صحیح و اصولی پدر و مادری دانا و مهربان با ویژگی‌های منحصر به فرد را می‌توان از رمزهای موفقیت استاد روزبه دانست. ایشان دوران نوجوانی و جوانی را با موفقیت سپری کردند و در یکی از مدرسه‌های شهر زنجان به نام توفیق به شغل شریف معلمی پرداختند. وی در تمام عمر ضمن آرام و درون‌گرا بودن، برای آینده‌ی بهتر جامعه سخت کوش بود و معتقد از تمام لحظه‌های عمر باید بهره جست تا جایی که برای خوردن حسرت روزهای گذشته زمانی باقی نماند. همین دیدگاه او کافی بود تا به معلمی تبدیل گردد که علامه طباطبایی در نوشتاری وی را «استاد عالی‌قدر» خطاب نماید. در شامگاه دوشنبه ۲۱ آبان‌ماه سال ۱۳۵۲، آن آفتاب علم و ادب غروب کرد. استاد در بخشی از وصیت‌نامه می‌فرماید "عموم رفقای گرامی سلام اخلاص بنده را پذیرفته، از بدی‌های من و هرگونه حقی که نسبت به من دارند بگذرند و از دعای خیر فراموشم نفرمایند. العذر عند کرام الناس مقبول". رفتار و گفتار و خوش‌نامی استاد سبب شد تا موسسه‌های مختلفی به نام او تاسیس گردند.

با تلاش شاگردان، دوستان و رهروان واقعی استاد که چونان استادشان دغدغه‌ی توجه و حل مشکلات و نیازهای مردم جامعه را داشتند در سوم اردیبهشت سال ۱۳۷۹ موسسه خیریه حمایت از زنان و خانواده‌های آسیب‌پذیر استاد روزبه زنجان ثبت گردید. باوجود مشکلات پیش‌رو با امید به یاری خداوند و عزم

راسخ نیکوکاران، کار در یک اطاق کوچک شروع شد. چند نفر از بانوان برای تشکیل نمایشگاهی از کارهای دستی دست‌به‌کار شدند. هیئت امنا بودجه برگزاری نمایشگاه را تأمین کردند و دو نفر از مددجویانی که ثبت‌نام کرده بودند با استفاده از تعلیمات مدرسین و دو دستگاه چرخ خیاطی که برای ایشان تهیه شد کارهای تکه‌دوزی زیبایی را تولید کردند که در همان روزهای نخست نمایشگاه به فروش رفت. قسمتی از درآمد حاصل از فروش نمایشگاه به مددجویان تعلق گرفت و باقی آن صرف تأمین ابزارها برای طرح‌های بعدی مانند یک واحد کوچک بسته‌بندی سبزیجات (با ظرفیت روزانه ۵۰ کیلو) گردید.

۱-۲ آرمان‌های موسسه خیریه روزبه

آرمان‌های موسسه، هم‌چون ستاره‌ی قطبی، به ما این اطمینان را می‌دهند که در جهت درست حرکت می‌کنیم و از مسیر اصلی (آموزش و توانمندسازی زنان سرپرست خانوار) منحرف نشده و نخواهیم شد. برای داشتن چشم‌اندازی صریح و روشن از آرمان‌های موسسه، هدف اصلی موسسه خیریه روزبه بدین صورت تعریف شده و روشنی بخش راه سازمان قرار داده شده است.

"برجسته‌ترین کانون سرمایه‌گذاری اجتماعی و برترین الگوی توانمندسازی زنان سرپرست خانوار در ایران تا سال ۱۴۰۶"

این چشم‌انداز که از سال ۱۳۹۶ ترسیم شده است تا ۱۰ سال آینده موسسه را در هدف گذاری‌ها، ترسیم نقشه‌ی استراتژی، برنامه‌ریزی جهت دستیابی به آرمان‌ها و ... راهنمایی کرده و روندهای پیش روی موسسه را شکل می‌دهد.

۲-۲ بیانیه مأموریت موسسه خیریه روزبه

"مبارزه با فقر و آسیب‌های اجتماعی در خانواده‌های آسیب پذیر از طریق آموزش و توانمندسازی زنان سرپرست خانوار"

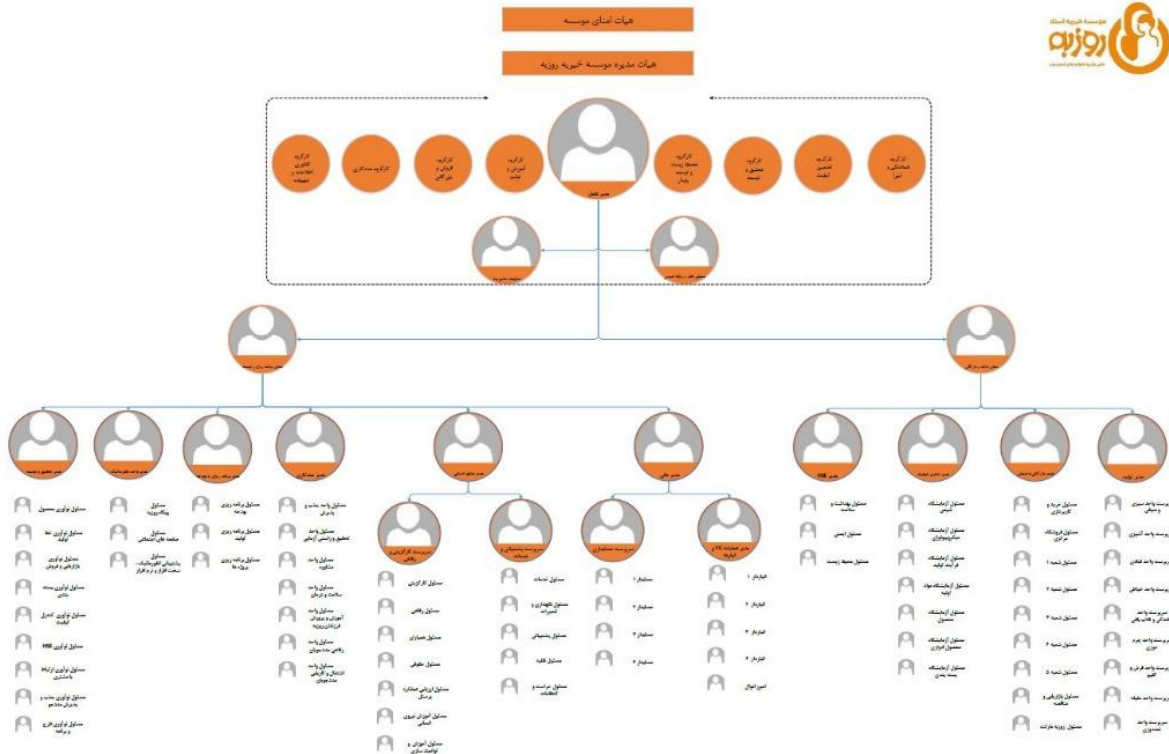
۲- ساختار سازمانی موسسه خیریه روزبه

شناسایی زنان سرپرست خانوار که نیازمند کمک هستند در موسسه‌ی خیریه روزبه با معرفی افراد امین موسسه و یا با مراجعه‌ی حضوری خود آن‌ها انجام می‌شود. پس از حضور این عزیزان با تکمیل پرسشنامه و مصاحبه‌ی حضوری توسط افراد خبره پرونده تشکیل خواهد شد. از آن‌جا که هدف اصلی موسسه توانمندسازی خانواده‌های آسیب پذیر است برای مددجویان دارای شرایط، کلاس‌های آموزشی تشکیل خواهد شد و پس از کسب مهارت لازم از طریق کارگروه کاریابی و حقوقی به فرصت‌های شغلی معرفی می‌شوند. دوران آموزش مددجویان در محیط کار واقعی انجام شده و در ضمن آموزش محصول‌هایی مختلف (غذایی، پوشاک و صنایع دستی) تولید می‌شود. موسسه خیریه روزبه از فروش این محصولات در شعبه‌های مختلفی که دارد بخشی کوچکی از کمک هزینه‌ی مددجویان را پرداخت می‌کند. هم‌چنین با تشکیل پرونده و بررسی نیازهای خانواده، کودکان خانواده نیز از حمایت‌های روزبه در روش‌های مختلفی استفاده می‌کنند. بخش دیگری از هزینه‌های این موسسه توسط خیرین تهیه می‌شود. در شکل ۱ مرحله‌های شناسایی و خدمت‌رسانی و در شکل ۲ چارت سازمانی موسسه خیریه روزبه آورده شده است.

ماهی ندهیم، ماهی گیری بیاموزیم

شکل ۱: شماتیک جذب و شناسایی و کمک مددجویان در موسسه خیریه روزبه

شکل ۲: چارت سازمانی موسسه خیریه روزبه

۲-۲ کارگروه‌های موسسه خیریه روزبه

جهت انجام فعالیت‌های خیریه روزبه برای دستیابی به هدف‌های والای روزبه تمام فعالیت‌های این موسسه در شش کارگروه (الف) مددکاری، (ب) حقوقی و کاریبایی، (پ) مدیریت کیفیت محصول، (ت) ایمنی، بهداشت و محیط زیست، (ث) آموزشی، پژوهشی و فرهنگی، (ج) روابط عمومی انجام می‌شود.

۲-۲-۱ کارگروه مددکاری

کارگروه مددکاری "روزبه" به عنوان نخستین سنگر مبارزه با فقر و آسیب‌های اجتماعی این موسسه، هر ساله پذیرای افرادی است که برای بهبود شرایط زندگی‌شان نیاز به کمک‌های "روزبه" دارند. این واحد با توجه به هدف‌های موسسه در کمک‌رسانی و توانمندسازی زنان سرپرست خانوار شرایط مناسب را برای پذیرش افراد یا یافتن شغلی مناسب برای کسانی با کم‌ترین برخورداری از مهارت‌های حداقلی برای اشتغال فراهم می‌آورد. یکی از مهم‌ترین بخش‌های موسسه خیریه روزبه کارگروه مددکاری این موسسه است. بانوان همیار با سعه صدر به صحبت‌ها و مشکل مراجعین و مددجویان گوش سپرده و تلاش دارند تا با

راهنمایی آن‌ها را در جهت حل مشکلاتشان یاری کنند. در عین حال تمامی مرحله‌های مشاوره، تحقیق، تشکیل پرونده، تقسیم بندی مددجویان در بخش‌های مختلف در این بخش صورت می‌گیرد.

۲-۲-۲ کارگروه حقوقی و کاربایی

پیگیری، راهنمایی، مشاوره و حل مشکل حقوقی مددجویان و شناسایی ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های بازار کار از وظیفه‌های مهم این بخش موسسه خیریه روزبه است. هم‌چنین کارگروه حقوقی روزبه با تهیه فهرست به‌روز از مددجویان آموزش دیده و توانمند که در مرحله ترخیص از موسسه قرار گرفته‌اند آن‌ها را به فرصت‌های شغلی پایدار معرفی می‌کند و در ادامه‌ی مسیر نیز پیگیر مددجویان معرفی شده به بازار کار جهت اطمینان از صلاحیت کارفرما و شرایط کاری است.

۳-۲-۲ کارگروه ایمنی، بهداشت و محیط زیست

HSE¹ از سه کلمه بهداشت، ایمنی و محیط زیست تشکیل شده است. هرچند موسسه‌ی خیریه روزبه یک مرکز آموزش و توانمند سازی است، استقرار واحد HSE در این موسسه سبب پایدار شدن فعالیت‌های مربوط می‌شود. HSE علم و هنر تأمین بالاترین سطح سلامت نیروی کار است. حفظ و ارتقای سلامتی کارکنان و حفظ سرمایه از طریق ایجاد محیط کار سالم، انتخاب فرد مناسب برای هر کار، تطبیق کار با مقتضیات روحی و جسمی افراد، پیشگیری از حادثه‌ها و بیماری‌های شغلی و غیر شغلی، آموزش بهداشت فردی و چالش‌های مربوط به کار، تشخیص زودرس و درمان بیماری‌ها و توجه به مشکلات کارکنان همه مشاغل و افراد وابسته به آنان (به گونه‌ای که هر فرد قادر باشد با برخورداری از بیشینه‌ی سلامتی و رفاه، فردی مؤثر برای اجتماع باشد) هدف از تشکیل این کارگروه در موسسه است. جدای از فعالیت‌های درون سازمانی این کارگروه زمانی را نیز به آموزش‌های محیط زیستی در جامعه می‌پردازد چرا که جامعه‌ی سالم خانواده‌ی سالم پرورش خواهد داد.

۴-۲-۲ کارگروه آموزشی، پژوهشی و فرهنگی

از اقدام‌های مهمی که پس از پذیرش مددجو در واحد مددکاری انجام می‌گیرد معرفی فرزندان مددجو (دانش آموز و دانشجوی درحال تحصیل) به واحد آموزشی، پژوهشی و فرهنگی مؤسسه خیریه روزبه است. در صورتی که خود مددجو نیز نیاز به حمایت تحصیلی (سوادآموزی یا مهارت‌آموزی) داشته باشد نیز به این واحد معرفی می‌گردد. پس از معرفی، واحد فرهنگی بی‌درنگ اقدام‌های لازم را که دریافت مدارک از واحد مددکاری جهت تشکیل پرونده را انجام می‌دهد. سپس امکان استفاده از واحد آموزشی، پژوهشی و فرهنگی که شامل برگزاری کلاس‌های آموزشی و درسی، مشاوره تحصیلی و خانوادگی برای خانواده مددجو ایجاد می‌گردد. هم‌چنین نامه‌نگاری‌های لازم برای موسسه‌های همکار با واحد (مانند زبان سرای گویش، آموزشگاه نقاشی تاش، آموزشگاه نقاشی سایه‌روشن، آموزشگاه خانه‌ی امید و باشگاه‌های ورزشی)، کتابخانه و...، جهت ارایه تخفیف ویژه انجام می‌شود. در حال حاضر با تلاش همیار آموزشی در این واحد کلاس‌های مختلفی در مقطع‌های تحصیلی مختلف برای دانش‌آموزان و دانشجویان برگزار می‌شود. برگزاری کلاس تئاتر و سخنوری یکی از فعالیت‌های جدید این واحد است که نشاطی مضاعف برای دانش‌آموزان بوجود آورده است.

¹ Health, Safety and Environment

۲-۲-۵ کارگروه روابط عمومی

ارتباط مداوم با جامعه از طریق خبررسانی رویدادها، محصولها و فعالیت‌های موسسه در کارگروه روابط عمومی خیریه روزبه انجام می‌شود. هم‌چنین شناسایی نمایشگاه‌ها، همایش‌ها و جشنواره‌ها و رویدادهای ملی جهت حضور فعالانه و شناساندن رسالت موسسه به آحاد مردم، شناسایی و جذب همیاران و خیرین جهت پیشبرد هدف‌های موسسه طبق اساسنامه موسسه خیریه روزبه نیز نتیجه‌ی فعالیت‌های اعضای این کارگروه است. دیگر فعالیت‌های این کارگروه در ذیل آورده شده است:

- تحلیل و تشریح ارزش‌ها، ویژگی‌ها، دیدگاه‌ها، سیاست‌ها و برنامه‌ریزی‌های موسسه (با همکاری با مطبوعات، رادیو و تلویزیون؛ فعالیت‌های انتشاراتی و تبلیغی؛ مشارکت در برگزاری مجالس، گردهمایی‌ها و نمایشگاه‌های داخلی؛ ساخت فیلم و تیزرهای تلویزیونی)
- جمع‌آوری و تمرکز اطلاعات و اخبار مربوط به فعالیت‌ها، اقدامات، طرح‌ها و برنامه‌های موسسه به منظور تنظیم سیاست‌های خبری و تبلیغاتی و اجرای طرح‌های انتشاراتی و آماده نمودن اذهان عمومی، جمع‌آوری هرگونه اخبار و اطلاعات مورد نیاز؛ حضور در گردهمایی‌ها؛ برگزاری مصاحبه با وسایل ارتباط جمعی؛ برگزاری ملاقات عمومی؛ برپایی سخنرانی؛ بازدیدها و ملاقات‌ها)
- تهیه و تدوین اخبار، بیانیه‌ها، اطلاعیه‌ها، آگهی‌ها و پیام‌های موسسه و ترتیب دادن نشر و انعکاس آن در رسانه‌های جمعی
- بررسی مطالب مطرح شده در وسایل ارتباط جمعی و مجامع عمومی در رابطه با فعالیت‌های دستگاه مربوطه به منظور اطلاع‌رسانی، انعکاس به مسئولین و در صورت لزوم پاسخگویی به آن‌ها
- انجام امور خطاطی و طراحی در زمینه‌های تبلیغاتی و انتشاراتی
- انجام تبلیغات داخلی در حوزه موسسه
- بررسی دیدگاه‌ها و سنجش افکار عمومی در چهارچوب وظایف محوله و ارائه نتایج حاصله به مسئولان موسسه به منظور اتخاذ روش‌های مطلوب و تدوین طرح‌ها و برنامه‌ها
- تهیه عکس، اسلاید و فیلم از فعالیت‌های موسسه و ایجاد آرشیو سمعی و بصری
- مشارکت و برنامه‌ریزی جهت برگزاری سمینارها، کنفرانس‌ها، نمایشگاه‌ها و میهمانی‌های رسمی
- تحلیل محتوای مطبوعات کشور در ارتباط با فعالیت‌های موسسه

۲-۲-۶ کارگروه سیستم مدیریت کیفیت

شناسایی و استقرار الزام‌های استاندارد ISO9001، جاری سازی روش‌های اجرایی و دستورالعمل‌ها، پیگیری مداوم اجرای درست فرآیندها، پیگیری بهبود مداوم، تعیین شاخص‌ها و اطمینان از حصول نتایج مورد نظر در کارگروه سیستم مدیریت کیفیت موسسه انجام می‌شود. هم‌چنین این کارگروه برگزاری ممیزی‌های داخلی و همراهی تیم ممیزی جهت برگزاری ممیزی اصلی و پاسخگویی به تیم مزبور را نیز برعهده دارد. تلاش‌های این کارگروه سبب اطمینان خاطر برای خانواده‌ی روزبه در جهت پایداری موسسه است.

۲-۳ جمعیت خانواده موسسه خیریه روزبه

موسسه‌ی خیریه روزبه دوران نوجوانی بیست و دو سالگی خود را سپری می‌کند. دورانی حساس که موسسه را برای پرواز در اوج بی‌کران هدف‌های بنیانگذارنش آماده کرده است. در طول این مسیر بیش از ۵۰۰۰ زن سرپرست خانوار (درست‌تر خانواده) در این موسسه به یاری ۵۰۰ نفر خیر همراه موسسه و با تلاش ۸ نفر کادر اداری در مسیر زندگی سالم و رفاه اجتماعی قرار گرفتند. خانواده‌ی روزبه با در نظر گرفتن مشتریان محصول‌های روزبه (که نیت خیرشان آن‌ها را به شعبه‌های موسسه هدایت می‌کند) جمعیتی بیش از ۱۵ هزار نفر دارد.

۳- فعالیت‌های موسسه خیریه روزبه

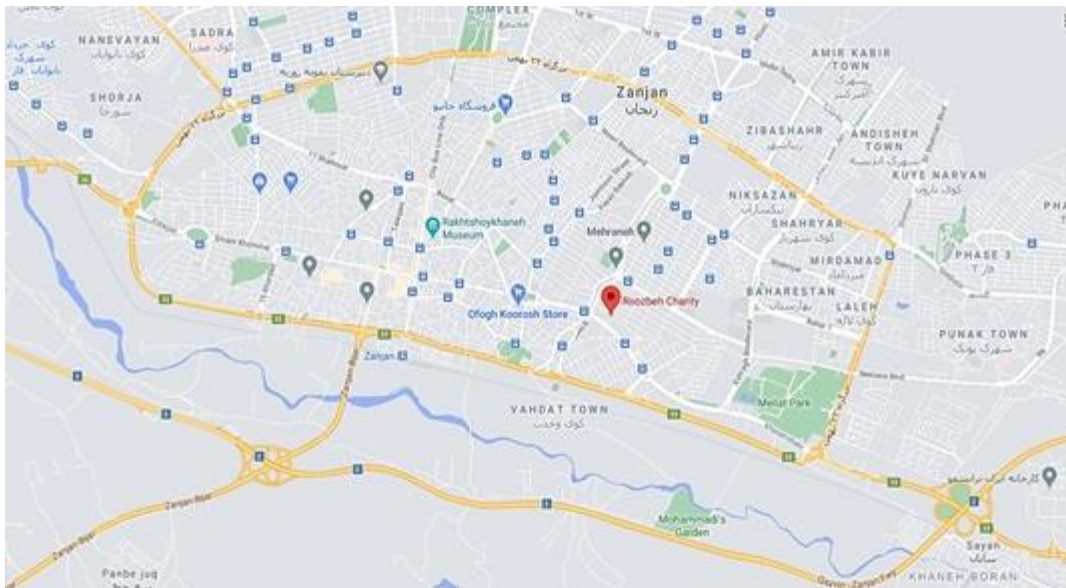
چکیده‌ای از مجموعه‌ی فعالیت‌های موسسه‌ی خیریه روزبه را می‌توان در مورد‌های زیر نام برد:

- آموزش مهارت، توانمندسازی و فراهم نمودن امکانات لازم به منظور زندگی سالم برای افراد تحت پوشش تا رفع بحران، بازتوانی مجدد و رسیدن به خودکفایی اقتصادی
- ایجاد کارگاه‌ها و امکانات ویژه آموزش عملی و مهارتی ویژه مددجویان
- کمک برای ادامه تحصیل از مرحله سوادآموزی تا دانشگاه و برگزاری کلاس‌های تقویتی، جبرانی، فرهنگی، ورزشی و تفریحی در مقطع‌های مختلف تحصیلی برای مددجویان و فرزندان ایشان
- تأمین نیازهای بهداشتی و درمانی مددجویان با استفاده از نیروهای داوطلب متخصص و همیاری موسسه‌های تشخیصی و درمانی (معرفی به پزشکان و مراکزهای درمانی همیار و تأمین کمک هزینه درمانی)
- کمک به بهبود وضعیت مسکن مددجویان و اعطای تسهیلات مالی ضروری مانند ودیعه مسکن
- انجام حمایت‌های حقوقی از افراد تحت پوشش در صورت تضییع حق قانونی آنان
- انجام فعالیت‌های مددکاری و مشاوره با هدف ایجاد محیطی سالم در خانواده
- آموزش مهارت‌های زندگی و فرزندپروری
- تأمین جهیزیه و لوازم ضروری زندگی
- تشکیل جلسه‌های آموزشی و تربیتی در رابطه با چالش‌های فرهنگی، اجتماعی و اخلاقی
- برگزاری اردوهای کوتاه مدت با هدف ارتقای روحیه و آموزش مهارت‌های ارتباطی و زندگی جمعی
- برپایی نمایشگاه و فروشگاه محصول‌های حاصل از آموزش‌های عملی و فروش آن‌ها جهت تأمین بخشی از هزینه‌های خدمات ارائه شده به مددجویان
- آموزش حفظ و نگهداری محیط زیست با اطلاع رسانی و آگاه سازی مردم و اصلاح رفتارهای محیط زیست (به عنوان نمونه تفکیک از مبدا و بازیافت کاغذ)
- برقراری ارتباط با موسسه‌های عام المنفعه و همکاری برای راه اندازی موسسه‌های مشابه
- ایجاد اشتغال در زمینه‌های فرش و گلیم بافی، خیاطی، آشپزی، شیرینی پزی، پرستاری کودک و سالمند و...
- تقویت خودباوری از طریق ایجاد اشتغال و تشویق به کار و تولید و انجام فعالیت اقتصادی به صورت فردی یا گروهی تا رسیدن به خودکفایی اقتصادی
- برقراری ارتباط با موسسه‌های مختلف غیرانتفاعی و خصوصی (آموزشی، مشاوره اجتماعی، ورزشی و تفریحی) و معرفی مددجویان برای استفاده از خدمات این موسسه‌های به صورت تخفیفی

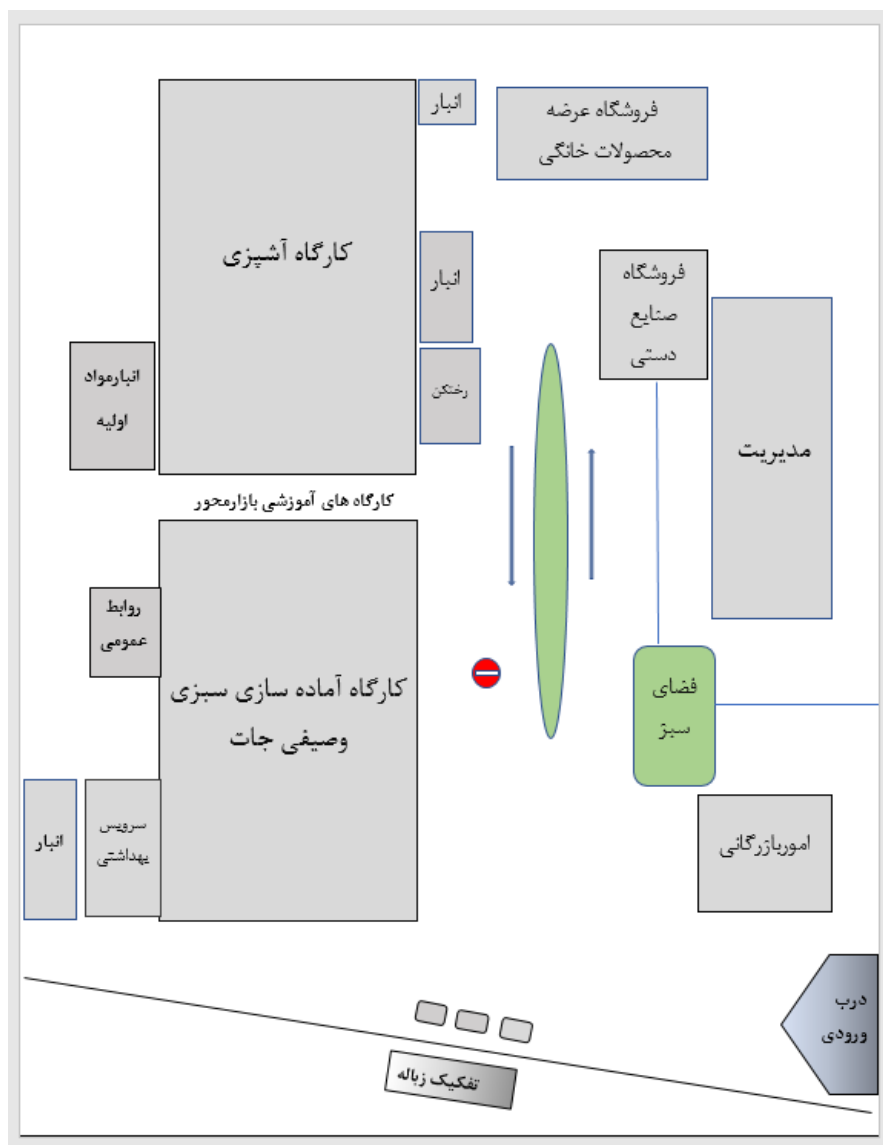
۳- ۱ کارگاه‌های آموزشی موسسه خیریه روزبه

محوطه اصلی موسسه خیریه روزبه شامل امور بازرگانی، مدیریت، فروشگاه عرضه محصولات خانگی و کارگاه‌های آموزشی بازار محور است. کارگاه‌های آموزشی بازار محور شامل کارگاه آموزشی آشپزی، آماده سازی سبزیجات و صیفی جات نیمه آماده، قنادی، خیاطی، هنرهای دستی هستند.

موقعیت و نمای کلی ساختمان اصلی شعبه مرکزی در شکل‌های ۳ و ۴ آورده شده است.

شکل ۳: موقعیت جغرافیایی ساختمان اصلی موسسه خیریه روزبه

شکل ۴: نمای کلی ساختمان اصلی شعبه مرکزی موسسه خیریه روزبه زنجان در سال ۱۴۰۰

در کارگاه‌های آموزشی موسسه، آموزش در محیط کار واقعی مددجویان به صورت جدی و مداوم انجام می‌گیرد. کارگاه‌های آموزشی شامل کارگاه آموزش آماده‌سازی سبزی و صیفی‌جات، کارگاه آموزش آشپزی، کارگاه آموزش فن‌دای، کارگاه آموزش خیاطی و بافندگی، واحد مددکاری، واحد آموزشی، پژوهشی و فرهنگی و ۴ فروشگاه فروش محصولات موسسه در شهر است.

۳-۱-۱- کارگاه های مهارت آموزی و توانمندسازی

تجهیز واحدها و خرید دستگاه‌ها و تجهیزات مورد نیاز توسط خیرین انجام شده و نگهداری و تعمیرات نیز توسط خیرین متخصص انجام می‌گیرد. در این کارگاه‌ها انجام آموزش‌ها و یادگیری مهارت‌ها به صورت دستی بوده و کمتر از دستگاه استفاده می‌شود تا مددجویان نیز در آینده بتوانند از طریق هنر فراگرفته وارد بازار کار شوند.

۳-۱-۲ شعبه‌های فروش محصولات موسسه خیریه روزبه

شعبه مرکزی، در ساختمان مرکزی واقع است و آدرس شعبه‌های دیگر در سطح شهر، کوچمشکی چهارراه دوم، شهرک کارمندان و سعدی شمالی است. برای فروش محصولات تولید شده در بخش کارگاه آموزش خیاطی نیز یک فروشگاه با نام فروشگاه « پوشاک به » در خیابان زینبیه غربی زنجان راه‌اندازی شده است.

۳-۲ رویدادهای مهم موسسه خیریه روزبه

مهم‌ترین رویدادی که در موسسه‌ی خیریه روزبه به‌صورت منظم برگزار می‌شود کارگاه‌های آموزشی ویژه مددجویان با محوریت مهارت‌های زندگی و فرزندپروری (۲۰ مورد سالانه) با هدف توانمندسازی خانواده‌ها است. با این حال جهت افزایش کارآمدی این دوره‌ها به بهانه‌های مختلف در مناسبت‌های مختلف رویدادهایی دیگری نیز به شرح زیر به صورت منظم برنامه‌ریزی و اجرا می‌گردد.

- حضور در جشنواره‌ها و نمایشگاه‌های ویژه یلدا، نوروز و ... (۱۰ مورد سالانه)
- برگزاری جشن کودک چندین سال پی در پی (۷ سال) با همکاری سایر ارگان‌ها و سازمان‌های مردم‌نهاد
- برگزاری رویدادهای مختلف اعم از رویدادهای محیط زیستی، رویدادهای فرهنگی (۱۰ مورد سالانه)
- جشن سمنو پزان در پایان زمستان هر سال

هدف از برگزاری این رویدادها دادن نشاط و روحیه به همیاران و مددجویان و برقراری ارتباط بیش‌تر با جامعه برای معرفی دغدغه‌های موسسه‌ی خیریه روزبه است. در بخش زیادی از این رویدادها همیاران روزبه در کنارهم جمع می‌شوند تا همواره این موسسه را در مسیر واقعی هدف‌هایش هدایت نمایند.

۳-۳ موسسه خیریه روزبه و ماموریت ملی

ماموریت ملی موسسه‌ی خیریه‌ی روزبه نشان دهنده‌ی فلسفه وجودی موسسه و نوع فعالیت‌های آن در سطح ملی است و ویژگی ممتاز و ارزش‌های حاکم بر سازمان را تداعی می‌کند. بنابراین ماموریت ملی موسسه خیریه روزبه که گویای شکل‌گیری و هدف اصلی فعالیت‌های این موسسه از ۲۰ سال گذشته تا کنون است، برپایه‌ی بیانیه‌ی ماموریت "مبارزه با فقر و آسیب‌های اجتماعی در خانواده‌های آسیب‌پذیر از طریق آموزش و توانمندسازی زنان سرپرست خانوار" برنامه‌ریزی و شکل گرفته است. لازم به یادآوری است که موسسه خیریه روزبه نخستین سازمان مردم‌نهاد است که فلسفه وجودی آن مبارزه با فقر و آسیب‌های اجتماعی از طریق آموزش و توانمندسازی زنان سرپرست خانوار بوده و بنیان‌گذاران این موسسه با این رویکرد اقدام به پایه‌ریزی، ثبت موسسه خیریه، شناسایی و جذب مددجو، آموزش و توانمندسازی زنان سرپرست خانوار و اتصال آن‌ها به بازار کار پایدار، نموده است.

۳-۳ موفقیت‌های موسسه خیریه روزبه

هدایت و راهنمایی بیش از پنج هزار خانواده در مسیر داشتن یک زندگی سالم در طول دوره‌ی بیست ساله (کودکی تا نوجوانی موسسه) مایه‌ی فخر تمام همیاران و خانواده‌ی بزرگ خیریه روزبه است. این حرکت هم‌چنان با نیرویی بیش‌تر ادامه دارد چراکه همیاران روزبه روز به روز بیش‌تر می‌شوند و همه‌ی ما

یقین داریم که اگر این قدم‌ها نبود آینده‌ای تاریک برای این خانواده‌ها رقم خورده بود و دنیای زندگی همه را تاریک می‌کرد. در این مسیر و برای پایدار ماندن فعالیت‌های موسسه، نظم سازمانی سبب شد تا موردهای زیر نیز به این موفقیت‌ها افزون گردد.

- اخذ گواهینامه سیستم مدیریت کیفیت ISO9001:2015
- شفافیت عملکرد و پاسخگویی
- سازمان دهی نیروهای داوطلب (به صورتی که تعیین کمیت کار داوطلبانه به عهده داوطلب و تعیین کیفیت آن با موسسه است)
- اخذ گواهینامه استاندارد تشویقی
- اخذ مجوز فعالیت در سطح ملی
- همکاری با سفارت ژاپن در قالب طرح کمک بلاعوض ژاپن برای پروژه‌های تامین امنیت انسانی GGP²
- اخذ مجوز آموزشگاه فنی و حرفه‌ای آزاد از فنی و حرفه‌ای
- اخذ مجوز آموزش در محیط کار واقعی از سوی سازمان فنی و حرفه‌ای
- مشارکت در طرح توانمندسازی ۳۰۰ زن سرپرست خانوار با همکاری دفتر امور بانوان ریاست جمهوری

۴- آینده نگری و خط مشی در موسسه خیریه روزبه

موسسه خیریه حمایت از زنان و خانواده‌های آسیب پذیر استاد روزبه، با هدف کاهش نرخ آسیب‌ها در خانواده از طریق آموزش مهارت‌های زندگی و توانمندسازی (مهارت حرفه‌ای) کسب و کار، در راستای بهبود مستمر و افزایش بهره‌وری، اقدام به استقرار سیستم مدیریت کیفیت (ISO 9001:2015) نموده و خود را متعهد به اجرای آن می‌داند. ISO9001:2015 دید پیشگیرانه دارد و بر شناسایی خطرهای بالقوه برای کیفیت محصول و آنچه سبب نارضایتی مشتری و زبان برای سازمان می‌شود و تعیین و انجام اقدام‌های پیشگیرانه به منظور کنترل آن‌ها تأکید دارد. در این سیستم ریسک‌ها به‌طور همه جانبه شناسایی، تحلیل و کنترل می‌شوند و این مسئله در مدیریت طراحی و کنترل تغییرات و کنترل ریسک فرآیندهای برون‌سپاری شده، طراحی و توسعه محصول و غیره نمود می‌یابد. در این چارچوب خیریه روزبه روشی برای شناسایی و ارزیابی ریسک و کنترل آن دارد و اثر بخشی این روش را همواره ارزیابی می‌کند. موردهای مهم زیر نقشه‌ی راه آینده روزبه خواهد بود:

- آموزش و توانمندسازی زنان و خانواده‌های آسیب پذیر به منظور کاهش آسیب‌های اجتماعی
- بهبود فرایند آموزش در جهت توانمندسازی مددجویان به منظور دستیابی به محصول و خدمات با کیفیت و متنوع
- افزایش توان رقابت و توسعه بازار و نفوذ در بازارهای جدید
- توسعه مدیریت منابع انسانی از طریق آموزش مستمر، افزایش انگیزه و مشارکت نیروهای داوطلب و جذب نیروهای انسانی توانمند
- تلاش در جهت افزایش سطح رضایت‌مندی مشتریان، ایجاد مشتریان وفادار و جذب مشتریان جدید

² Grant Assistance for Grassroots Human Security Projects (GGP)

➤ حرکت در مسیر توسعه پایدار با تعهد به الزام‌های قانونی و سایر الزام‌ها

مدیریت ارشد موسسه با انجام ممیزی داخلی و برگزاری جلسه‌های بازنگری مدیریت و نیز همکاری همه‌ی نیروهای انسانی اعم از داوطلب، کارکنان و مددجویان، اقدام‌های لازم را ارزیابی خواهد کرد. این خط مشی در صورت لزوم و در فاصله‌های زمانی مشخص مورد بازبینی و در صورت نیاز بازنگری قرار خواهد گرفت. امید است با بهبود مستمر در همه‌ی سطح‌های موسسه شاهد دستیابی به هدف‌ها و آرمان اصلی موسسه خیریه روزبه باشیم. در شکل ۳ استراتژی کمک به رشد و توسعه در خانواده‌های آسیب پذیر جهت کاهش آسیب‌های اجتماعی در سطح‌های مختلف موسسه آورده شده است.

شکل ۳: هدف‌ها و مسیر آینده‌ی موسسه خیریه روزبه

۵- جمع‌بندی

با توجه به این‌که فقر در بعدهای اقتصادی و فرهنگی یکی از عامل‌های مؤثر در بروز و رشد آسیب‌های اجتماعی است، آموزش و توانمندسازی زنان سرپرست خانوار و خودسرپرست بهترین روش پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی است. خیریه روزبه افتخار دارد که با آموزش و کمک به فراهم نمودن زمینه اشتغال بیش از ۴۵۰۰ زن سرپرست خانوار یا خودسرپرست توانسته است گامی مؤثر در راستای مبارزه با فقر و آسیب‌های اجتماعی ناشی از آن بردارد. هدف خیریه روزبه نه جمع‌آوری صدقه، که مهارت آموزی اشتغال و کمک به بازبازی عزت نفس مددجویان است، به طوری که مددجویان بتوانند بدون نیاز به کمک دیگران به اداره زندگی خود بپردازند. مقاله‌ی حاضر نمایی روشن (به صورت چکیده) از فعالیت‌های موسسه‌ی خیریه‌ی روزبه را نشان می‌دهد. این موسسه در نوع خود ویژگی‌های

یکتایی دارد که آینده‌ای روشن را برای جامعه به ارمغان خواهد آورد. فعالان بخش‌های مختلف خیریه‌ی روزبه یقین دارند که قانون و مقررات صحیح آینده‌ای پایدار را برای موسسه و جامعه‌ی هدف رقم خواهد زد. با این رویکرد تلاش شده است تا در مسیر قانون، قدم‌های محکمی برداشته شود و در ادامه‌ی راه نیز از قانون‌گذاران برای رفع برخی از کمبودهای قانونی کمک می‌خواهند. استفاده از مدل‌های نوین در آموزش و کارآفرینی در این موسسه سبب خواهد شد تا زودتر به آرمان‌های آن نزدیک شود. هم‌چنین آموزش و احساس نیاز به انجام مسئولیت اجتماعی در خیریه روزبه جمعیت دیگری (تمام جامعه) را هدف قرار داده است. در این موسسه باور همه بر این است که هم همیاران روزبه و هم مددجویان روزبه از موهبت‌های معنوی این موسسه بیش‌تر استفاده می‌کنند.

۶- سپاس و قدردانی

نویسندگان این مقاله سپاس‌گزار تمام اعضای خانواده‌ی روزبه هستند. در سایه‌ی تلاش هم‌فکران روزبه به‌زودی روزگار خوشی برای شهروندان ایران عزیز شکل خواهد گرفت.